ఓం

శ్రీహయాననాయ నమః

శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీ నీతి సీతారామశతకము

ఇయ్యది

ప్రాథమిక విద్యాభ్యాసకుల కత్యంతోపయుక్తముగ వ్రాయఁబడి

బాలకవి

బ్రహ్మశ్రీ చింతపల్లి రామకృష్ణశాస్త్రిగారిచే

పరిష్కరింపఁబడి

బెజవాడ

ఆంధ్రగ్రంథాలయముద్రాక్షరశాలయందు

శ్రీయుత కుందా లక్ష్మీనరసయ్యగారిచే

ముద్రింపఁబడినది.

1938.

రచయిత:

సీతారామశాస్త్రి

[వెల 0—2—0]

మనవి.

అయ్యా!

నేనీ పొత్తమును చిన్నతనమున విద్యాభ్యాసదశలో వ్రాసియుంటిని. ఇందనేక దోసఁగులుండవచ్చును. కాని పాఠకులు "దుష్టోయథాదోష ముపైతితద్వద్గుణీతుగృహ్ణాతితథా గుణాన్సదా" అను వచనదూరులు కాక గుణసంగ్రాహకులని నా నమ్మకము. కాన దోసగులు పొసఁగినఁగసరకుఁడు.

తే॥ బాల్యమందున కవన చా♦పల్యమునను
తప్పులొప్పులు నాక నీ♦చొప్పుగాను
పొత్తమొనరించితిని నేను♦బత్తితోడఁ
దప్పులున్నను దిద్దుఁడో! ♦ ధన్యులార!

ఉపోద్ఘాతము

మా స్వగ్రామమందు విరాజిల్లు శ్రీ సీతారాములకీ పొత్తమంకిత మీబడినది. అదియు గ్రంథాదియందు మాపితామహుఁడు నాకు స్వప్నదర్శనమిచ్చి ప్రతిపద్యమునకు మకుటముగూడ "సీతారామా" అని యుండవలెనని విషమముగా నియమించుటచేఁ గొన్ని యతిప్రాసలకై మార్పులొనర్చితిని. గ్రహించి క్షమింతురుగాత.

నేనీ గ్రంథము చాలా కాలముక్రిందట వ్రాసినను ఈ నాటికి ముద్రణాలయాధికారియగు శ్రీకుందా లక్ష్మీన్ర నరసయ్యగారు, మా పెదతండ్రి కుమారుఁడగు శ్రీ ధూళిపాళ వేంకటేశ్వర్లున్ను ప్రోత్సహించి సాయమొనర్చుటచే ముద్రింపించఁబడియె.

అట్టి సహాయులగువీరికి భగవంతుఁడాయురారోగ్యైశ్వర్యములనిచ్చి రక్షించుఁగాతమని వేఁడుచు విరమించుచున్నాను.

ప్రకాశ

ఓం

శ్రీహయముఖాయ నమః

నీతి సీతారామశతకము

కం॥ దంతమొకఁడు కలవానిని
దంతీశ్వరు మేల్మిమోముఁ ♦ దనరెడువానిన్
జింతలుదీర్చెడువాని న
తింతున్నిర్విఘ్నతకుఁ బ్రదీపితభక్తిన్॥

తే॥ మాననీయు జ్ఞానానంద ♦ మయుని దేవు
నిర్మలస్ఫటికాకృతి ♦ నెగడువాని
అఖిలవిద్యల కాధార ♦ మైనవాని
శ్రీ హయగ్రీవు నే నుపా♦సింతు మదిని॥

ఉ॥ చే నను వీణెమీటి తన♦చిత్తమునందు ముదంబునొందుచు
న్మానితభాగ్యరేఖక ల♦మానుషరీతినిబోధఁజేయఁ దా
పూనిమఱొక్కహస్తమునఁ♦బొత్తమునివ్వటిలంగమించనా
చాన సరస్వతీచరణ ♦ చారుసరోజము లాత్మఁగొల్చెదన్॥

కం॥ ప్రీతిగ నీ శతకంబును
నీతిని నంబాపురీశు ♦ నిఖిలార్థదు మా
సీతారాముల పదముల
కీతఱి నంకితమొనర్చి ♦ తింపుదలిర్పన్॥

కం॥ భూతలజనములు పొగడఁగ
నీతినిఁ దాబోధఁ జేయు ♦ నియమముతోడన్
'సీతారామా' యనుచును
జేతును నే శతక మొకటి ♦ సీతారామా॥ ౧

కం॥ విద్యకుఁ బసయగు వినయము
పద్యమునకుఁ బ్రాసయతియు ♦ బాపలకెల్లన్
హృద్యము సూపము విశ్వవి
జిద్యాగము పస నృపునకు ♦ సీతారామా॥ ౨

కం॥ మరుభూమిఁగురియువర్షము
వరసతి విధవయగు దాని ♦ పయసునుఁ గానన్
బరగెడి పున్నమవెన్నెల
సిరిగలిగినలోభిపగిది ♦ సీతారామా॥ ౩

కం॥ వెలపడఁతితోడిసంగతి
యిలలోపల వెఱ్ఱియొద్ద ♦ కేగుటయొండెన్
ఖలుతోడి స్నేహభావము
చెలఁగియెపుడు చేయరాదు ♦ సీతారామా॥ ౪

కం॥ బడుగునకు సాయమమరినఁ
గడువిద్యను శూద్రజాతి ♦ గాంచినయేనిన్
నడుమంత్రపుసిరిగల్గినఁ
జెడిపోవరెఁ బుడమిలోన ♦ సీతారామా॥ ౫

క॥ చెవిటికి శంఖముఁ బట్టుట
నవని న్మిడిమేలపుంబ్రి ♦ జాధిపుఁగొలువన్
గవితను మూర్ఖికిఁ దెలుపుట
శివ ! శివ ! వ్యర్థంబుగాదె ♦ సీతారామా ! ౬

క॥ వానలుకురియుట యొండెను
ప్రాణంబులు వోవుటొండె ♦ భాగ్యోదయముల్
మానినుల చిత్తమొండెను
శ్రీనాథున కెఱుఁగరాదు ♦ సీతారామా ! ౭

క॥ నీటుచెలి ముసలికొదవినఁ
గాటొక్కటి పామువలనఁ ♦ గలిగినయేనిన్
మీటఁదగు శస్త్రముండిన
చేటునకే యగునుగాదె ♦ సీతారామా ! ౮

క॥ బాకాలులేని పెండిలి
భూకాంతుఁడులేని పుడమి ♦ పున్నమచంద్రున్
దాకూడనట్టి నిశయును
జేకూరిన శోభలేదు ♦ సీతారామా ! ౯

క॥ చెవిలోని పోటుబాధయు
భువిలో దారిద్ర్యబాధ ♦ భూపతికొలువున్
నవకోమలాంగి విరహము
శివ ! శివ ! యరికైన వలదు ♦ సీతారామా ౧౦

క॥ ఉఱిమెడి మేఘంబొండెను
మొఱిగెడి శునకంబొకండు ♦ ముచ్చటలంతుర్
మెఱుఁగులుదీరిన మనుజుఁడు
సిరిలేని వదాన్యుఁబోలు ♦ సీతారామా! ౧౧

క॥ బంధువుల నర్థమడుగుట
సంధానము సతులతోడ ♦ జరుపుటయొండేన్
బంధురవిపినముఁ దిరుగుట
సింధురకరమూపుపగిది ♦ సీతారామా! ౧౨

క॥ షండునకు రంభదొరకిన
మెండగు గళకుచయుగంబు ♦ మేక కొదవినన్
ముండయగు కూఁతురుండినఁ
జెండాడెడి పందపగిది ♦ సీతారామా! ౧౩

క॥ సద్ధర్మ మొరులుజెప్పిన
నిద్ధర విహితంబులైన ♦ కృత్యములెల్లన్
యుద్ధంబులోన శస్త్రము
సిద్ధాన్నము విడువరాదు ♦ సీతారామా! ౧౪

క॥ పూరమున నీదులాడుట
సారములౌ శస్త్రతతిని ♦ సాముసలుపుటల్
బీరమున నధికుఁదొడరుట
శ్రీరమణా! మృత్యువాదవు ♦ సీతారామా! ౧౫

కం॥ దూరము నరయనివాఁడును
శూరత్వములేని యట్టి ◆ శూరుం డనిలోఁ
గ్రూరుండు దాతడగ్గరఁ
జేరినఁగార్యంబు చెడదె ◆ సీతారామా! ౧౬

కం॥ పరసతినిఁ గవయువాఁడును
తిరముగఁదాఁ గల్లుఁద్రావి ◆ తిరిగెడివాఁడుఁ
ధరలోన జూదగాఁ డును
జిరకాలము బ్రతుకఁబోరు ◆ సీతారామా! ౧౭

కం॥ పురుషునకు విద్యయున్నను
పరసతికిని భర్త మంచి◆వాఁడై యున్నన్
మురహరుని సేవయున్నను
సిరియేలర పుడమిలోన ◆ సీతారామా! ౧౮

కం॥ విత్తముపోయిన వానికి
మత్తుండగురిపుఁడుగల్గు ◆ మనుజున కిలలోఁ
గ్రొత్తగు సతిపై హత్తిన
చిత్తునకును నిద్రగలదె ◆ సీతారామా! ౧౯

కం॥ ప్రణమన్నఁ బ్రీతి యోగికు
రణమన్నను బ్రీతి యిలను ◆ రాజులకెల్లన్
గుణమన్నఁ బ్రీతి విదులకుఁ
జెనటులకునుఁ దగవు ప్రీతి ◆ సీతారామా ౨౦

క॥ వ్యవహార మాడు వేళల
నవనిన్భుజియించు వేళ ♦ నభినయ వేళన్
బవరమున రిపుల యెదుటను
శివ! శివ! సిగ్గున్నఁజెడరె ♦ సీతారామా ౧౦

క॥ తన నోరు మంచిదైనను
దన యూరును మంచిదగును ♦ ధరలో నెప్పుడున్
గుణమున్న వానిఁజూచినఁ
జెనటియు నటఁదొలఁగకున్నె ♦ సీతారామా! ౧౧

క॥ పరవాసముండు టొకటియు
ధరలోఁగడు ఋణముతోడఁ ♦ దనరుట యొండేన్
దరిలేని మార్గయానము
సిరిలేమియుఁ గష్టదములు ♦ సీతారామా! ౧౩

క॥ ఒరులకు నపకృతిసేయం
దొరకొను చున్నట్టివాఁడు ♦ తూలును భువిలో
హరునకు నపకృతసేసియు
సిరికొమరుఁడు చావ వినమె ♦ సీతారామా! ౧౪

క॥ పొలఁతుకలఁ జూచునప్పుడు
నిలలోన హిరణ్యపుంజ ♦ మొనసిన యప్పుడున్
నలువకును దెగలుపుట్టదె
శిలనాతిగఁ జేసినట్టి ♦ సీతారామా! ౧౫

క॥ సత్యముఁదొలఁగక మనుజుఁడు
నిత్యముఁదన ధర్మమెల్ల ♦ నెరవేర్చుచుఁ దా
సత్యలఘునిష్ఠచే నై
శిత్యముఁగలవాఁడుగాఁడె ♦ సీతారామా!. ౨౬

క॥ దబ్బరలాడెడు మనుజుఁడు
సిబ్బితిక తెలనుగూడి ♦ చెఁగెడివాఁడున్
గొబ్బున పరధనతస్కృతి
సబ్బురఁదాఁజెందుఁ గాదె ♦ సీతారామా! ౨౭

క॥ వెన్నెల చందురుఁజేరును
సన్నుతముగ నదులుజేరు ♦ సాగరమునకున్
పన్నగ సాధ్వియు భర్తను
జెన్నుగఁదాఁజేరుఁగాదె ♦ సీతారామా! ౨౮

క॥ ధనమున్న చదువుగల్గదు
గొనకొనియూ చదువుగలుగఁ ♦ గూడదు ధనమున్
ధనము చదువు గల్గిన వా
సిని గని పెనుపొందుఁగాదె ♦ సీతారామా ! ౨౯

క॥ విద్యలు గలిగిన వాదము
హృద్యంబౌ రూపమున్న ♦ నిలలో జరయున్
ఉద్యద్దేహముఁగల్గిన
ఛేద్యంబును గల్గుఁగాదె ♦ సీతారామా 30

కం॥ సాధువు రేగిన యేనియు
ఆధియుఁ దనమనమునందు ♦ నంటినయేనిన్
భూధవులు తగవులాడిన
శ్రీధవ భువి చేటుగాదె ♦ సీతారామా! 3౧

కం॥ క్షమయున్నఁ గవచమేలను
క్రిమియున్నను రాజులేల ♦ కావలయుభువిన్
సుమహిత కవితయుఁ గల్గ వి
స్మృమరంబగు రాజ్యమేల ♦ సీతారామా! 3౨

కం॥ చెడుగనెడి పేరువచ్చుట
గడియన్ దాఁ గలుగుఁగాని ♦ కష్టము లెన్నేఁ
బడినను యోగ్యత గల్గునె
చెడుతలఁపుల నడఁచిపోవు ♦ సీతారామా! 33

కం॥ పాలును శర్కర యుదకము
మేలిమియగు కప్పురంబు ♦ మించి మెదిపినన్
దూలునె యుల్లికి నైజము
చేలములో నింగువయటు ♦ సీతారామా! 3౪

కం॥ బాలుఁడు చెప్పినయేనియు
నాలింపఁగ వలయుఁ గాని ♦ యురుగుట మేలా?
బాలుని వాక్యమ్ములు పరి
శీలింపక చెడఁడె * తండ్రి ♦ సీతారామా! 3౫

* హిరణ్యకశిపుడు

కం॥ మాటలచేత నెమన్నన
మాటలుఁగా నేరకున్న ♦ మానంబుచెడున్
మాటలు నేర్చినవానికిఁ
జేటెన్నఁడు లేదుగాదె ♦ సీతారామా! ౩౬

కం॥ పిల్లగు ధన మున్నప్పుడె
జెల్లును ధర్మమ్ము తుదిని ♦ చేయఁగనగునే
ఇల్లదికాలుచు నుండఁగఁ
జెల్లునె తా నూతిఁద్రివ్వ ♦ సీతారామా! ౩౭

కం॥ క్షణమును వదలక మనుజుఁడుఁ
గొనకొని తావిద్యలెల్లఁ ♦ గూర్పఁగవలయున్
కణమని విడువక చేకూ
ర్చిన ధన మదివ్యర్థ మగునె ♦ సీతారామా! ౩౮

కం॥ ఒప్పుగ మనుజుండిలలోఁ
జెప్పును దనగౌరవంబు ♦ చెలఁగుచు నెపుడున్
జొప్పడ తనయవమానము
చెప్పునె పరశివుఁడునైన ♦ సీతారామా! ౩౯

కం॥ ఒరుదప్పు వెదకు నేరుపు
పరగన్ దనతప్పువెదకఁ ♦ బాల్పడె నేనిన్
ధరఁజెడునె మొట్టివాఁడును
జిరకీర్తిని బొందుఁగాని ♦ సీతారామా! ౪౦

కం॥ అచ్చపుటల్లునకై నను
ముచ్చటగా మూడునాళ్లై ◆ మురిపెంబొఁగా
కిచ్చలు దీరఁగనుండినఁ
జెచ్చెర నిఁకవెళ్లమనరె ◆ సీతారామా! ౪౧

కం॥ పెల్లైన ధనముఁగల్గిన
నిల్లాలును లేనియిల్లు ◆ వృథయగుఁగాదే
మల్లునకు బలముఁగలిగినఁ
జెల్లునె ధైర్యంబులేక ◆ సీతారామా! ౪౨

కం॥ కన్నెల నమ్మెడివానిని
పన్నగ నన్నృతంపుఁ బల్కుఁ ◆ బల్కెడివానిఁ
చెన్నటి వేశ్యాలోలునిఁ
జెన్నుగ నిల నమ్మరాదు ◆ సీతారామా! ౪౩

కం॥ శ్రీవిభుఁదలఁ పనివానిని
భూవిభుఁదా సేవ జేసి ◆ పొలిచెడివానిఁ
ఏవిద్య లేనివానిని
జీవించిన శవమటండ్రు ◆ సీతారామా! ౪౪

కం॥ నేమమున నున్నవాఁడును
బాములఁబడి కృషినిసల్పి ◆ బ్రతికెడి వాఁడున్
భూమీశునాశ్రితుండును
నేమంబున సౌఖ్యపడరె ◆ సీతారామా! ౪౫

కం॥ నీతిని దెలియనివాఁడు వి
భూతినిఁ దాఁజెందఁబోఁడు ♦ భువిలో నెపుడున్
నాతిని గలుగని వానికిఁ
జేతురె యెవరైనఁబూజ ♦ సీతారామా! ౪౬

కం॥ పుత్త్రులు కలుగనివానిని
మిత్త్రులతోఁగూడని మిడి ♦ మేలపువానిన్
శత్త్రువులుగల్గు వానినిఁ
్రమె దుర్గతికులన్న ♦ సీతారామా! ౪౭

కం॥ తెలిసినవానికినైనను
దెలియని కడుమూర్ఖుకైనఁ ♦ దెలుపఁగవచ్చున్
దెలిసియుఁ దెలియనివానికిఁ
జెలఁగఁగ మఱితెల్పఁదరమె ♦ సీతారామా! ౪౮

కం॥ దాసీపుత్త్రుఁడుగానీ
కాసులు గలవాఁడె రాజు♦గా నెంచఁబడున్
కాసును వీసముకలుగక
చేసునె మరిచిల్లిగవ్వ ♦ సీతారామా! ౪౯

కం॥ ధనమున్నను బలమున్నను
గొనమున్ననుగాని యెపుడు ♦ కూడదు గర్వం
బనువుగఁ గల్గినయేనియుఁ
జెనకఁడె విధి వానినపుడె ♦ సీతారామా! ౫౦

క॥ పెద్దల సేవలచే నిలఁ
దద్దయు సంపత్సమృద్ధి ♦ ధర్మపుసరణుల్
నిద్దపుబోధయుఁ గలుగును
సిద్ధము సౌఖ్యప్రదంబు ♦ సీతారామా ! ౫౧

క॥ పరులకు సంపద గలిగిన
పరువుగఁ దా విద్యతోడ ♦ బ్రతికిన యేనిన్
దిరమగు తేజముగల్గినఁ
జెరుపం దలకొనఁగఁ జెడును ♦ సీతారామా ! ౫౨

క॥ ధనమున్న విదుఁడటంచును
ధనమున్నను దాతయనియు ♦ ధరపల్కుదు రా
ధనమూలము జగమంతయుఁ
జెనటియు ధనముంచ మేటి ♦ సీతారామా ! ౫౩

క॥ పలికిన నోరులకు నెప్పుడు
పలుకంగావలయు హితము ♦ బల్కులుగాకన్
బలుకమియు మేలుగల్గును
శిల నాతిగఁ జేసినట్టి ♦ సీతారామా ! ౫౪

క॥ ధనమును గులమును విద్యయు
నొనరంగా సజ్జనాళి ♦ కొనరుచు యశమున్
ధనమున్ విద్యయు వంశముఁ
జెనటుల కిలనొసఁగుఁగీడు ♦ సీతారామా ! ౫౫

కం॥ ఎవ్వరి కెయ్యది యీశుఁడు
మువ్వరుసల నుదుటవ్రాసి ♦ పాలయుండనియోన్
అవ్వరుసఁదప్పఁజేయుట
చివ్వన శ్రీహరికిఁ దరమె ♦ సీతారామా॥ ౫౬

కం॥ పౌరుషము దైవయోగము
ధారుణిలో నొక్కటైనఁ ♦ దనరును ఫలముల్
కారము లవణము వేరుగఁ
జేరిన రుచిగలుగఁగలదె ♦ సీతారామా॥ ౫౭

కం॥ సిరి యాయువు సుస్థిరమని
మురియుచుఁ దా మనెడువాఁడు ♦ భువిలోఁబాలయున్
సిరి యాయు వస్థిరంబని
చిరధర్మము సలుపవలయు ♦ సీతారామా॥ ౫౮

కం॥ దండింపఁదగినవానిని
దండింపకయున్న రాజ ♦ ధర్మముగా దా
ఖండలునినైనఁగానీ
చెండింపందగును భువిని ♦ సీతారామా॥ ౫౯

కం॥ క్షమయే దాల్చియునుండుట
నమరగఁగడుఁదీక్ష్ణభావ ♦ మడరియెయుండన్
సమకూరఁజనదు పతికి వి
నృమరంబగురాజ్యమున్న ♦ సీతారామా॥ ౬౦

కం॥ ఒడమెగలవెడగునైనను
బుడమిని జనులెల్లయపుడు ♦ పొగడుదు రెలమిన్
ఒడమెను దా నెడఁబాసినఁ
జెడుగని నిందింతు రుఱక ♦ సీతారామా॥ ౬౧

కం॥ అనలము కొంచెమెయైనను
అనిలము దా సోకినపుడె ♦ యధికంబౌఁగాఁ
దనుచేయుపనికి దైవము
చెనకక తోడ్పడిన మేలు ♦ సీతారామా॥ ౬౨

కం॥ పరధనము లపహరించుట
మఱిపనిగాఁబూనితఱిని ♦ మఱగుటయెల్లన్
తిరమైనయ ప్రతిష్ఠకుఁ
జెరచెరఁగీడునకు నెలవు ♦ సీతారామా॥ ౬౩

కం॥ అనుపమనియతినిగూడియు
నెనలేనిధనంబులొసఁగి ♦ యేర్పడఁగ్రతువుల్
మొనసి శతమ్ములుగాఁజే
సినఁదుల యేశాంతునకును ♦ సీతారామా॥ ౬౪

కం॥ చెల్లుబడికలిగియుండియుఁ
దల్లికిఁదండ్రికిని నెపుడు ♦ ధన దేహంబుల్
చెల్లించిసేవఁజేయఁడో?
చిల్లరవాఁ డనరె వాని ♦ సీతారామా॥ ౬౫

క॥ కలిమిగలనరుఁడు సతతముఁ
బలులోభముచేత నర్థి ♦ వారికి నీకన్
ఇలలోనఁ దాపఁజూచినఁ
జెలఁగుచు నా సిరితొలంగు ♦ సీతారామా! ౬౬

క॥ ఇతరులు చూచుచునుండఁగఁ
బతితుఁడునై తానొకండె ♦ భక్షించుటయున్
మతిచెడి బంతిని వేరుగ
క్షితిలో భుజియింప విసము ♦ సీతారామా! ౬౭

క॥ మితిమీఱిన సంపత్తున
కతిభోగమె రక్షయగుచు ♦ నపురున్నాదే
వితతముగఁ జెరువునిండిన
క్షితిరక్షణములుగుఁగాదె ♦ సీతారామా! ౬౮

క॥ పరిణయమూడెడు వేళల
నరయఁగ గురుకార్యమప్పు ♦ డతివలపట్లన్
బరుపాణి రక్షణంబునఁ
జెరుపదు నన్నృతంబునపుడు ♦ సీతారామా! ౬౯

క॥ నడివయసు గలిగియుండియుఁ
బడతుక పతిభక్తితోడఁ ♦ బరిగినయెడలన్
బడియుండ జనకునింటను
జెడుగనరే జనులు దాని ♦ సీతారామా! ౭౦

కం॥ ఏనరుఁడు సంపదధికముఁ
దానొరయుచు ననుభవింపఁ ♦ దలఁపండేనిన్
ఆనరుసంపద యంతయుఁ
జేనికి నిడుబొమ్మపోల్కి ♦ సీతారామా! ౨౧

కం॥ గరళంబునొసఁగువానిని
పరగృహముల్ తగులఁబెట్టు ♦ పాపాత్మకులన్
పరసతిని గవయువానిని
చెరఁబట్టి వధింప శుభము ♦ సీతారామా! ౨౨

కం॥ ధరలోన నరయువానికి
దొరయునుఁ దా శుభసమృద్ధి ♦ తొందరపడి తా
కరియనుచు శరము నేసియుఁ
జెరుపొందఁడె దశరథుండు ♦ సీతారామా! ౨౩

కం॥ కవితంగలిగినరసమును
గవికన్నను భావవిదుఁడె ♦ గాంచునుబుడమిన్
నవకోమలి రతి జనకుఁడు
శివ! శివ! తెలియంగలఁడె ♦ సీతారామా! ౨౪

కం॥ తనుజేయు కర్మమెల్లను
జననాంతమ్ములకు దుఃఖ ♦ సౌఖ్యంబులకున్
బెనుకారణ మగు నేఁ జే
సిన దోషము లడఁచిబ్రోవు ♦ సీతారామా! ౨౫

క॥ అతిలోభివాని ధనమును
పతిదైవముగాఁగఁ గొల్చు ♦ భామా స్తనముల్
తతభీ వ్యాఘ్రనఖంబులు
క్షితిఁజచ్చిన ముట్టనగును ♦ సీతారామా! ౨౬

క॥ నష్టముఁ గలిగిన యేనియుఁ
గష్టములెన్నెనియైనఁ ♦ గలిగిన యేనిన్
నిష్ఠను శ్రీహరిఁ దలఁచిన
శిష్టునకును ముక్తి లేదె ♦ సీతారామా! ౨౭

క॥ శ్రుతమున శ్రోత్రియముంగను
నతులంబౌతపముచే మ ♦ హాత్త్వముగలుగున్
ధృతిచే సహాయ మమరును
శ్రితకరుణాభరణ! రామ! ♦ సీతారామా! ౨౮

క॥ కలిమియు లేమియు ననునవి
కలకాలము లుండఁబోవు ♦ కలుషాత్ముల నా
కలిమియు లేమియుఁ గలఁచును
జెలఁగుచు సుఖదుఃఖగతిని ♦ సీతారామా! ౨౯

క॥ అంగవిహీను దరిద్రుని
పొంగుచు విద్యావిహీను ♦ భూమిగురూపిన్
సాంగశ్రుతి నధ్యాపకు
శృంగీశుని నిందతగదు ♦ సీతారామా! ౩౦

క॥ జ్ఞాతియుఁ గోరును నిధనము
ఖ్యాతిని సుజనుండుగోరుఁ • గాముకు డెప్పుడున్
నాతినిఁగోరును భక్తుఁడు
సీతాపతి నిన్నుఁగోరు • సీతారామా! ౬౧

క॥ ఏగతిపాటులు బడినను
పోఁగలదే కాకి పికపుఁ • బోలిక లెప్పుడున్
భోగము లబ్బినఁ జెందునె
శ్రీ గలవానికినె గాక • సీతారామా! ౬౨

క॥ ఒక్కొకసమయమునందున
గ్రక్కున నల్పునకుఁజిక్కుఁ • గడుబలవంతుం
డక్కపికేతనుచేతం
జిక్కఁడె శ్రీశివుఁడు ననిలో • సీతారామా! ౬౩

క॥ మానిని చెప్పినయట్టులఁ
బూనికతోఁజేయునరుఁడు • పొందువిపత్తుల్
హానినిఁ బొందఁడె లేడిని
శ్రీనాథుఁడుఁ బట్టఁబోవ • సీతారామా! ౬౪

క॥ సిరిలేనివాని కీభువి
నరయఁగ దానంబుఁజేయ • నదిసఫలంబౌ
వఱపునఁగురిసిన వర్షము
చెఱచునె సస్యాళినెపుడు • సీతారామా! ౬౫

క॥ ఉరుకరుణాన్విత దాతకు
సిరిచెడినను యాచకాళి ♦ చేరుదు రెలమిన్
ధరఁ బిప్పియైనఁ జీమలు
చెఱకునుఁ దాఁ జేరుఁగాదె ♦ సీతారామా! ౯౬

క॥ అందఱి కిష్టుండౌనెడఁ
బొందునె యాపుణ్యశాలి ♦ పుడమిని బాధల్
అందొక వేళను గల్గినఁ
జెందునె స్థిరపదవి నవియు ♦ సీతారామా! ౯౭

క॥ ఎచ్చట రసికతయుండునో
నచ్చట జనులెల్లఁ బ్రేమ ♦ హత్తుదురుగదా
అచ్చపు గోకిల కూయఁగఁ
జెచ్చెరఁ బ్రేమింతురెగాదె ♦ సీతారామా! ౯౮

క॥ కాంతుఁడుచిత్రజ్ఞుడైనను
గాంతయు కడు గడుసురాలు♦గా నుండుధరన్
కాంతయు సాధ్వియనఁ జెడు
చింతలదొరయు పతియాను ♦ సీతారామా! ౯౯

క॥ బత్తిని నీకునుఁ బత్తిరి
గుత్తముగా నొసఁగికొలువుఁ ♦ గొల్చెడివారిన్
ముత్తుల బుత్తుల నొసఁగుచుఁ
జిత్తమునకు హర్ష మీవె ♦ సీతారామా! ౧౦౦

ఉ॥ ఎందఱో పండితోత్తము లి♦కెందరొ సత్కవిశేఖరు ల్సుఖ
స్యందములైన కావ్యములు ♦ సల్పిరమంద కవిత్వసంపదా
నందముగా భవద్వినుతి ♦ నష్టకము ల్శతకాదులంచు నే
నందులబత్తి నీశతక ♦ మప్పనఁజేతుఁ బరిగ్రహింపుమా!

గద్య

ఇతి శ్రీహయాననపాదారవిందమరందసేవనామందానంద
నందోహసంవర్ధి, కౌండిన్యసగోత్రపవిత్ర, లంకావంశ
పయఃపంథోధిరాకానిశాకర, శ్రీశివరామశాస్త్రి ప్రథమ
తనూజ, వేదాంతశిరోమణ్యుభయభాషేత్యాది
బిరుదాంకి సీతారామశాస్త్రి ప్రణీతంబగు
నీతి సీతారామశతకము
సమాప్తము.

తత్సత్

ఓం

ప్రకటన

ఆంధ్రస్తోత్రమణిత్రయి 0-2-0

ఆంధ్రబాలరామాయణము 0-4-0

అచ్చ తెలుఁగు ఋతుసంహారము ...

రాఁబోవు గ్రంథములు

అచ్చ తెలుఁగు రసమంజరి

ఆంధ్రసవత్సజాతీయము

వలయువారు :

చింతపల్లి రామకృష్ణమూర్తిశాస్త్రి,
Door No. 23/276
గవర్నరుపేట, బెజవాడ.